

1. SAŽETAK ZA GRAĐANE

Drugo Godišnje izvješće o provedbi (dalje u tekstu: GIP) Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ izvještava o napretku ostvarenom u 2016. godini. Izvještaj je pripremljen u skladu s člankom 50. Uredbe (EU) 1303/2013 od 17. prosinca 2013.¹

GIP za 2016. godinu obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016. godine. Svrha GIP-a jest pružiti sveobuhvatan pregled provedbe Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija" (dalje u tekstu: OPKK).

OPKK je programski dokument pripremljen za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (dalje u tekstu: EFRR) i Kohezijskog fonda (dalje u tekstu: KF)

ukupne vrijednosti 8,095 milijardi eura

(od čega 6,88 milijardi eura Europskih strukturnih i investicijskih fondova; dalje u tekstu: ESIF), a pripremljen je u skladu s prioritetima iz Partnerskog sporazuma.

Izvješće daje ključne informacije o napretku u provedbi OPKK, uključujući informacije o finansijskim instrumentima, provedenim vrednovanjima, ispunjenju ex ante uvjeta, velikim projektima te aktivnostima informiranja i komunikacije. Pregled napretka u ostvarenju finansijskih i fizičkih pokazatelja dan je na razini prioritetsnih osi (dalje u tekstu: PO) te na razini specifičnih ciljeva (dalje u tekstu: SC). Kod preračunavanja iznosa valuta (iz kuna u eure i obrnuto) korišten je tečaj 1 € = 7,6 kn. U 2016. fokus aktivnosti bio je na pripremi natječajne dokumentacije i pokretanju postupaka dodjele te ugovaranju i provedbi ugovora za već pokrenute postupke dodjele. Također, pripremani su [kriteriji za odabira operacija i pripadajuća metodologija](#) te je do kraja izvještajnog razdoblja usvojeno ukupno 83% kriterija, tj. kriteriji za odabir operacija odobreni su za 37 od ukupno 43 specifična cilja (ne računajući PO10 koji podliježe metodologiji raspodjele sredstava tehničke pomoći).

Ukupno je od početka provedbe do kraja 2016. pokrenut 41 postupak dodjele

ukupne vrijednosti 1,7 milijardi eura bespovratnih sredstava

te je potpisano 260 ugovora

ukupne vrijednosti 901,6 milijuna eura (735,4 milijuna eura bespovratnih sredstava)

Od toga je u 2016. pokrenuto 28 postupaka dodjele ukupne vrijednosti 1,1 milijardi eura bespovratnih sredstava te su potpisana 232 ugovora ukupne vrijednosti 786,0 milijuna eura (638,0 milijuna eura bespovratnih sredstava). Na kraju 2016. na razini skoro polovice SC-ova još nije pokrenut ni 1 poziv, dok u slučaju njih 32 nije zabilježeno ugovaranje.

¹ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013.)

U pogledu pokrenutih postupaka dodjele najveći je napredak postignut u PO3 i 8 u okviru kojih je pokrenuto po 7 postupaka dodjele te u PO6 na razini kojeg je pokrenuto njih 6. Pokrenuti su i prvi postupci dodjele u okviru PO2 i 7. U pogledu ugovaranja, najznačajniji napredak bilježi se redom u PO9 na razini kojeg je potpisano 10 ugovora poboljšanja infrastrukture studentskog smještaja, PO3 gdje su nastavljene aktivnosti na ugovaranju projekata temeljem pokrenutih postupaka dodjele te su pokrenuti finansijski instrumenti čiji krajnji primatelji su MSP, i PO6 gdje su potpisani prvi ugovori za obnovu kulturne baštine, a ugovoren su i prvi projekti poboljšanja sustava za gospodarenje otpadom i vodno-komunalne infrastrukture.

U provedbi OPKK tijekom 2016. došlo je do odstupanja u pokretanju postupaka dodjele i ugovaranju u odnosu na planiranu dinamiku – u sektoru prometa i okoliša zbog usredotočenosti na zatvaranje programa iz prethodnog programskog razdoblja odnosno faziranje projekata, a u ostalim sektorima zbog potrebe za doradom dokumentacije postupaka dodjele bespovratnih sredstava te usuglašavanja i donošenja strateških odrednica u predmetnim sektorima kojima je bilo potrebno prilagoditi dokumentaciju. Posljedično, kasnila su i ugovaranja. Provedbeni kapaciteti tijela u sustavu također su bili opterećeni aktivnostima povezanim s ispunjenjem ex-ante uvjeta i istovremenom pripremom više postupaka dodjele zbog čega je često bilo potrebno redefinirati plan pripreme i slijed aktivnosti povezanih s pripremom postupaka. Na dinamiku provedbe tijekom 2016. značajno su utjecale i promjene ustrojstva i djelokruga tijela državne uprave te s tim povezane promjene nadležnosti nad provedbom SC-ova. Na strani korisnika problematičnim su se pokazali nedostatni kapaciteti za pravovremenu i kvalitetnu pripremu projektne dokumentacije. Pored navedenog, u PO3 kašnjenja u odabiru su uzrokovana neočekivano velikim brojem pristiglih prijava kao i brojem koraka postupka odabira određenih Uputama za prijavitelje, što je djelomično riješeno uvedenim pojednostavljenjima, a dijelom će biti riješeno u 2017. dodatnim zapošljavanjima te planiranom promjenom nadležnosti PT2 za PO3.

Na središnjoj stranici europskih strukturnih investicijskih fondova Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u svojstvu Upravljačkog tijela za OPKK objavljuje [Indikativni godišnji plan objave poziva na dostavu projektnih prijedloga](#) u okviru OPKK, s ciljem obavještavanja javnosti i omogućavanja pravovremene pripreme projektnih prijedloga potencijalnih prijavitelja. Redovito se objavljaju i informacije koje se odnose na [najave i objave natječaja](#) dok se popis ugovorenih operacija nalazi na poveznici <http://www.strukturifondovi.hr/popisi-operacija>.

Provedba Prioritetne osi I Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija

Tijekom 2016. pokrenuta su 3 postupka dodjele ukupne vrijednosti 251,8 MEUR bespovratnih sredstava, no do kraja godine nije bilo sklapanja ugovora. U okviru SC1a1 u 2016. pokrenut je 1 postupak dodjele - Vrhunska istraživanja znanstvenih centara izvrsnosti, vrijednosti 50 MEUR bespovratnih sredstva. U okviru SC1b1 pokrenut je trajni otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja u vrijednosti 98,42 MEUR bespovratnih sredstva.

Dinamika pripreme 2 velika projekata - Centra za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak i O-ZIP-a, koja je uočena u 2016., ne upućuje na mogućnost njihove prijave u 2017. Vezano uz Centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak, aktivnosti poduzete tijekom godine bile su usmjerene na pripremu studije izvedivosti, dok u slučaju O-ZIP-a nije zabilježen napredak vezano uz pripremu projektne dokumentacije, a projekt je ocijenjen kao visokorizičan od strane UT-a.

hrvatskog gospodarstva kroz poboljšanje inovativnosti MSP i njihovu veću uključenost u inovacijske aktivnosti.

Unatoč ostvarenom zadovoljavajućem napretku, u provedbi je uočen prostor za poboljšanje postupanja na razini tijela u sustavu i to prvenstveno u dijelu organizacije provedbe postupaka dodjele. Odstupanje od planirane dinamike provedbe, uzrokovano je administriranjem poziva u tijeku, pripremom i donošenjem novih ili izmjenama postojećih programa državnih potpora i potpora male vrijednosti te potrebom za dodatnim konzultacijama s dionicima iz relevantnih područja koja obuhvaćaju postupci dodjele i UT-om.

Provedba prioritetne osi 4 Promicanje energetske učinkovitost obnovljivih izvora energije

Od početka provedbe pokrenuta su 4 postupka dodjele u vrijednosti 47,8 MEUR bespovratnih sredstava, od čega su 2 postupka, za energetsku obnovu višestambenih zgrada i energetsku obnovu zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja, u vrijednosti 40 MEUR bespovratnih sredstava, pokrenuta u 2016. Od početka provedbe potpisano je 105 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava vrijednosti 9,4 MEUR (7,5 MEUR bespovratnih sredstava), od čega je u 2016. potpisano njih 94 vrijednosti 8,3 MEUR (6,6 MEUR bespovratnih sredstava). Do kraja 2016. nekoliko je projekata, uglavnom za pripremu projekte dokumentacije, završilo s provedbom.

Vezano uz uvođenje FI za energetsku učinkovitost, započelo je usuglašavanje između tijela sektorski nadležnog za relevantne SC-ove, drugih tijela nadležnih za SC-ove u okviru PO4 i UT-a, koje će se nastaviti i tijekom 2017.

Provedba na razini PO4 ubrzat će se rješavanjem problema nedostatnih kapaciteta tijela u sustava koji dovode do učestalog redefiniranja plana pripreme i slijeda aktivnosti povezanih s pripremom postupaka dodjele te u konačnici dugotrajnog postupka usuglašavanja kvalitetne dokumentacije postupaka dodjele. Nedostatni kapaciteti su velikim dijelom posljedica promjene ustrojstva djelokruga tijela državne uprave te s tim povezane promjene nadležnosti nad provedbom SC-ova. Isto će biti riješeno unutarnjom reorganizacijom nadležnog PT1 i imenovanjem službenika koji će se baviti isključivo pozivima vezanima uz energetiku. Također, uvodi se i neformalno usuglašavanje i dorada dokumentacije u suradnji s UT-om pri pripremi postupaka dodjele.

Provedba prioritetne osi 5 Klimatske promjene i upravljanje rizicima

Do kraja 2016. nije bilo pokretanja postupaka dodjele. U okviru SC5a1 pripreman je projekt Modernizacija meteorološke motriteljske mreže (METMONIC), za koji je povećana procijenjena vrijednost na 42 MEUR. Specifično je zabilježen problem izrade kvalitetne studije izvedivosti te rješavanja imovinsko-pravnih odnosa. Kako bi se osigurao dovršetak izrade dokumentacije postupka dodjele kao i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava što prije u 2017. na razini korisnika i PT1 angažirat će se dodatni interni kapaciteti.

U SC5b1 bila je planirana objava 2 postupka dodjele što je odgođeno za 2017. Usporena priprema postupaka dodjele i kašnjenje u pogledu započinjanja provedbe nastupili su dijelom zbog preopterećenosti PT1 i PT2 aktivnostima iz OPZO te njihovog angažmana na pripremi postupaka dodjele u okviru PO6, ali i nedostatnih kapaciteta korisnika te nedostatka iskustva u pripremi projekata. Nepokretanje postupaka dodjele odnosno kašnjenje u pripremi i prijavi infrastrukturnih projekata u području zaštite od štetnog djelovanja voda, posljedica su žalbenih postupaka na natječaje za izradu projektno-studijske dokumentacije. Odlučeno je kako će dijelovi projekata krenuti u realizaciju s ciljem

delegiranih funkcija PT2 s MPPI na SAFU te uvođenje neformalnog usuglašavanja i dorade dokumentacije postupaka dodjele.

Provedba prioritetne osi 8 Socijalno uključivanje i zdravlje

Od početka provedbe pokrenuto je 7 postupaka dodjele u vrijednosti 189,8 MEUR bespovratnih sredstava. Svi su postupci pokrenuti u 2016. Tijekom godine započelo je i ugovaranje te je do kraja 2016. potpisano 1 ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, ukupne vrijednosti 8,9 MEUR (sve bespovratna sredstva) i to za poboljšanje isplativosti i pristupa bolničke skrbi za ranjive skupine odnosno izgradnju Centra za forenzičku psihijatriju Klinike za psihijatriju Vrapče. U narednom razdoblju očekuje se intenzivno ugovaranje.

U sektoru poboljšanja socijalne infrastrukture i usluga potrebno je adresirati problem dugotrajnih postupaka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa javnog vlasništva koji utječe na mogućnosti širenja mreže socijalnih usluga u zajednici. Također bi trebalo ubrzati proces izrade i odobravanja individualnih planova deinstitucionalizacije te jačati kapacitete za pripremu projektnih prijava na strani potencijalnih prijavitelja.

Godinu su obilježile intenzivne aktivnosti pripreme natječajne dokumentacije za izgradnju i opremanje četiri veteranska centra čija će izgradnja u narednom razdoblju omogućiti promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih žrtava Domovinskog rata.

U 2016. razvijene su metodologije za provedbu Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima, izrađene su analize područja za 5 odabranih pilot gradova, izrađen je i odobren Intervencijski plan grada Knina te se radilo na izradi intervencijskih planova za ostala 4 pilot područja čiji dovršetak se očekuje početkom 2017. Započelo se i s pripremom postupaka dodjele koji se planiraju pokrenuti u 2017.

Provedba prioritetne osi 9 Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje

U skladu s planom nastavljena je provedba 2 poziva koja su objavljena u 2015.

U okviru PO potpisano je ukupno 11 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, sve u 2016., vrijednosti 175,3 MEUR (159,9 MEUR bespovratnih sredstava), od čega se 10 ugovora odnosi na poboljšanje studentskog smještaja. Provedba ugovorenih projekata odvijala se prema planu. Zahvaljujući ovakvom intenzitetu ugovaranja, u idućem se izvještajnom razdoblju očekuje ugovaranje preostale alokacije poziva odnosno iskorištavanje svih raspoloživih sredstava poziva. Broj kreveta u izgrađenim studentskim domovima već je postigao prognoziranu vrijednost u iznosu od 2.549, dok je ciljna vrijednost 3.000.

Nastavljena je i provedba pilot-projekta e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola vrijednosti 29,9 MEUR (sve bespovratna sredstva).

Pokretanje postupka dodjele u okviru SC10a3 Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjeg strukovnog obrazovanja očekuje se u 2017. Tijekom 2016. za navedeni je SC izrađen i usuglašavan programski dodatak.

Provedba prioritetne osi 10 Tehnička pomoć

Nastavno na objavljeni Poziv, MRRFEU je 5. listopada 2016. donio Odluku o odabiru područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja, kojom su za provedbu ITU mehanizma odabrana urbana područja: Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb. U sklopu ovog Poziva s ITU PT-ovima potpisat će ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava za pomoć u pripremi za provedbu ITU mehanizma. Do kraja 2016. nisu potpisani sporazumi o obavljanju delegiranih funkcija te sporazum o suradnji u provedbi mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja između MRRFEU-a i MRMS-a, koji su preduvjet za pokretanje postupaka dodjele. Potpisivanje navedenih sporazuma treba uslijediti nakon donošenja Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o tijelima u SUK-u kojom će gradovima središtima urbanog područja u kojima se provodi ITU biti dodijeljena funkcija ITU posredničkih tijela.

Putem ITU u okviru OPKK-a provodi se, u cijelosti ili djelomično, 5 specifičnih ciljeva:

- SC3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva iz PO-a 3 Poslovna konkurentnost
- SC4c3 Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva iz PO-a 4 Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
- SC6c1 Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine iz PO-a 6 Zaštita okoliša i održivost resursa
- SC6e2 Obnova brownfield lokacija (bivših vojnih i/ili industrijskih područja) unutar ITU-a iz PO-a 6 Zaštita okoliša i održivost resursa
- SC7ii2 Povećanje broja putnika u javnom prijevozu iz PO-a 7 Povezanost i mobilnost.

Nastavno na Odluku o odabiru područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja, MRRFEU je pripremilo za pokretanje u 1. tromjesečju 2017. Poziv za iskaz interesa Posredničkim tijelima integriranih teritorijalnih ulaganja za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 - Tehnička pomoć Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020

Istovremeno radi ubrzavanja procesa pripreme provedbe ITU mehanizma, MRRFEU je u 2016. pokrenulo ugovaranje usluga potpore MRRFEU u pripremi provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja. U 2017. na rasporedu je izrada i usvajanje kriterija odabira i pripadajuće metodologije za specifični cilj 6e2 Obnova brownfield lokacija (bivša vojna i/ili industrijska područja) unutar ITU mehanizma te izrada i usvajanje Kriterija odabira i pripadajuće metodologije za specifični cilj 4 c3 (Toplinarstvo) unutar ITU mehanizma.